

Abstrakt:

Poslední třetina 17. století je bezesporu důležitou etapou dějin žďárského cisterciáckého kláštera, jež byla krokem k jeho baroknímu rozkvetu v první polovině 18. století. Diplomová práce se zabývá dějinami kláštera v posledních dekadách 17. století a na samém počátku 18. století, v letech 1676 až 1705. Roku 1676 byla po téměř čtyřech desetiletích od opětovného získání žďárského panství do rukou cisterciáckého řádu a obnovy konventu povolena žďárským řeholníkům volba vlastního opata. Do čela kláštera byl povolán vyšebrodský převor Benedikt Zaunmüller, jenž byl žďárským opatem do roku 1691, kdy byl ze zdravotních důvodů nucen rezignovat. Jeho nástupcem se stal Edmund Bagner, první z opatů obnoveného kláštera, který byl vybrán z řad žďárských profesů a v úřadu působil do své smrti roku 1705. Časové vymezení práce tedy odpovídá období působení těchto dvou opatů, kteří velice přispěli ke zlepšení hospodářské situace kláštera a personálnímu rozšíření žďárského konventu a kteří bezesporu patří mezi významné osobnosti žďárského opatství.

V úvodu práce je věnován prostor přehledu archivních pramenů a dosavadní literatury k tématu. V první kapitole jsou nastíněny dějiny žďárského kláštera od jeho založení v polovině 13. století. Druhá kapitola zachycuje proměny v organizaci cisterciáckého řádu koncem 16. a na počátku 17. století a vznik česko-moravsko-lužického vikariátu, do jehož kontextu jsou zasazeny i následující kapitoly.

Třetí kapitola je věnována opatskému úřadu a již výše zmiňovaným osobnostem žďárského kláštera druhé poloviny 17. století, opatu Benediktovi Zaunmüllerovi a Edmundu Bagnerovi. Čtvrtá kapitola se zabývá různými aspekty vnitřního života žďárského konventu: změnami v jeho personálním složení, vizitacemi, požárem roku 1689 či stavebními proměnami areálu kláštera. Rozsáhlá kapitola je věnována také finančním otázkám vývoje opatství, především tzv. chropyňskému platu, který byl opakovaně projednáván v rámci vikariátu.